

som navnlig betinger et Agerbrugs Værdi og den rene Indtægt, der kan komme ud af det. Men paa den anden Side har det en større Veibyrde end noget andet Amt, og det kunde derfor nok være billigt, om man kom det noget til Hjælp. Der er herved et Punkt, som jeg skal omtale, og det er i Grunden det, som jeg hele Tiden har tænkt paa; det er den Maade, hvorpaa man tænker sig at hjælpe Kjøbenhavns Amt ndover Vansteligheederne, nemlig ved at opretholde Bommene og overlade Amtet Indtægterne af dem. Lovudkastet siger i saa Henseende, at Opkrævningen af Bompengge skal vedblive „indtil videre“, og det er navnlig disse to Ord, som jeg især belesked vil holde lidt fast paa. Jeg maa tilstaae, at jeg for min Part, og jeg troer, en stor Deel af Befolkningen længe har ønsket, at disse Bomme maatte falde bort. Det forekommer mig ogsaa at ligge i selve Lovudkastet, at den Tanke er temmelig levende hos den høitærede Minister, at det kunde være overordentlig rart at faae Bommene bort, men det kan naturligvis ikke stee uden at give Erstatning, og jeg troer derfor, at det ikke kunde være ganske afveien, om der, om ogsaa kun fra en Side her i Salen, kom et Slags Forslag til at stæffe Bommene bort. Jeg mener nu, at det ikke er saa vanskeligt at komme med et Forslag, og naar der blot kommer et, troer jeg, man er ude af Theoriene og inde paa det Praktiske, og at Sagen da vil kunne gaae lettere. Jeg har i det Hele taget meget imod Bommene; jeg behøver ikke at udtale, hvor vanskelig og besværlig denne Skat er, thi de fleste af Beboerne af Kjøbenhavns og næsten af alle Sjællands Amter have følt, hvor kjæbeligt og ærgert det er at blive standset af disse Bomme — men de ere endogsaa i enkelte Tilfælde ligefrem en uretfærdig Indbretning. Jeg skal i saa Henseende bemærke, at Bommene, saaledes som de nu staae paa de Kjøbenhavnske Veie, til en vis Grad kunne siges virkelig at være et Slags Begunstigelse for Jernbanen. Jernbanen kjører ved Siden af Landeveien, og transporterer

Gods uden at betale Bompengge, medens Tørbunden maa kjøre paa Landeveien ved Siden af, og ikke blot udholde den vanskelige Concurrance med Jernbanen, men ovenikjøbet betale en Extra-Skat for at kjøre der. Dette kan maaskee synes at være en uvæsentlig Ting, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at der fra et vist Amt heri Sjælland drives en overordentlig stor Trafik med saadanne Varer, som Tørv, Smaaabrænde og Kul, og at en Mængde Folk for en stor Deel ere henviste til at have deres Hovednæring af denne Trafik, der naturligvis bliver meget vanskeliggjort ved Jernbanen og hyderligere vanskeliggjøres derved, at disse Folk, foruden at concurrere med Jernbanen, ovenikjøbet maae betale denne Extra-afgift. Jeg troer derfor, at det af flere Hensyn vilde være meget rart, om man kunde blive af med Bommene, og jeg skal derfor foreslaae, at man forsøger at afløse dem. Naar Staten har troet det rigtigt at komme Ringkjøbing Amt tilhjælp af sin egen Bomme, saa seer jeg ikke, med hvilken Ret man skulde kunne modsætte sig, at Staten ligeledes kom Kjøbenhavns Amt tilhjælp; jeg troer ikke, at det vilde være urimeligt, om man i denne Henseende stillede en lille Forbring til Statskassen. Jeg vil ingenlunde dermed sige, at man ikke ogsaa skulde søge at drage andre Momenter ind med for at tilveiebringe Godtgjørelsen; jeg troer saaledes, at de forskjellige Communer, hvis Beboere vilde komme til at nyde Godt af Bommene's Nedlæggelse, maatte tages med. Kjøbenhavns By, Kjøbenhavns Amt og flere Sogne i Frederiksberg og andre Amter, som især have Brug af disse Veie, mener jeg derfor maa tage Deel i Udbedelsen af Godtgjørelsen. Naar der saaledes er givet et Fingerteg, kan man forøvrigt henstille til det ærede Udvalg, til hvilket dette Lovudkast sandsynlig vil blive henviist at søge at komme til et eller andet Resultat, eller at opstille et eller andet Regnestykke, hvorved der paa en billig Maade bestemtes, hvilken Afsløningssum der maatte tilbydes Kjøbenhavns Amt for at nedlægge